

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodol v právnej veci žalobcu : **L. spol. s r.o.**, so sídlom P., proti žalovanému : **JUDr. P. K.**, súdny exekútor, Exekútorský úrad B., zastúpený JUDr. B. N., advokátom v B., za účasti vedľajšieho účastníka : **K., a.s.**, V., so sídlom Š., **o zaplatenie 2 738,70 € s prísl.**, vedenej na Okresnom súde Banská Bystrica pod sp.zn. 12 C 144/2007, o dovolaní žalovaného proti uzneseniu Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. októbra 2009 sp.zn. 17 Co 279/2009

t a k t o :

Z r u š u j e uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici z 29. októbra 2009 sp.zn. 17 Co 279/2009 a vec mu vracia na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Okresný súd Banská Bystrica uznesením z 14. septembra 2009 č.k. 12 C 144/2007-124 konanie o dovolaní žalovaného proti rozsudku Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 14 Co 64/2009-110 zo dňa 28. apríla 2009 zastavil. Vyslovil, že žiaden z účastníkov nemá právo na náhradu trov konania. V odôvodnení uviedol, že výzvou zo dňa 17. júla 2009 vyzval žalovaného prostredníctvom právneho zástupcu, aby v lehote 10 dní od doručenia výzvy zaplatil poplatok za dovolanie v sume 328,-- €. Zároveň bol poučený, že ak súdny poplatok v určenej lehote nezaplatí, súd konanie zastaví. Právny zástupca žalovaného si výzvu na zaplatenie súdneho poplatku v odbernej lehote neprevzal. Zásielka bola z pošty vrátená súdu dňa 12. augusta 2009. Žalovaný mal zaplatiť súdny poplatok za dovolanie do 22. augusta 2009. Pretože poplatok ku dňu vyhotovenia tohto uznesenia nezaplatil, konanie o dovolaní zastavil.

Na odvolanie žalovaného Krajský súd v Banskej Bystrici uznesením z 29. októbra 2009 č.k. 17 Co 279/2009-133 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil. V odôvodnení odvolací súd uviedol, že okresný súd výzvu doručoval právnomu zástupcovi žalovaného v zmysle § 49 ods. 1 tretia veta O.s.p., ktorý si zásielku v odbernej lehote z pošty neprevzal, čo v odvolaní

proti uzneseniu o zastavení konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie odôvodnil tým, že v uvedenom čase až do 29.8.2009 čerpal on aj jeho pracovníčka dovolenku, čo písomne oznámil aj pošte. Zásielka sa vrátila okresnému súdu ako nedoručená dňa 12.8.2009. Mal tiež preukázané, že dovolanie žalovaného zo dňa 8.7.2009, ktoré bolo okresnému súdu doručené 9.7.2009 právny zástupca žalovaného podával a vyhotovoval v období, kedy už ako tvrdí čerpal dovolenku (od 2.7.2009). Samotné oznámenie pošte o čerpaní dovolenky je pre účinky doručovania v zmysle § 46 ods. 2 O.s.p. irelevantnou informáciou, preto prvostupňový súd správne postupoval v zmysle zákonných ustanovení o doručovaní písomnosti. Odvolací súd má za to, že prvostupňový súd rozhodol správne, keď konanie zastavil z dôvodu nezaplatenia súdneho poplatku za podané dovolanie (ktorý nebol dodatočne zaplatený ani v lehote na podanie odvolania), pretože účinky doručenia výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie právnemu zástupcovi žalovaného nastali v zmysle ustanovenia § 46 ods. 2 O.s.p. dňom, keď bola súdu vrátená zásielka obsahujúca výzvu na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie, t.j. 12.8.2009, nakoľko v konaní nebolo preukázané, že by sa právny zástupca žalovaného v mieste doručenia nezdržoval, aj keď mal dovolenku, pretože v tom čase vyhotovil a prostredníctvom pošty doručil súdu odvolanie.

Proti uvedenému uzneseniu odvolacieho súdu podal dovolanie žalovaný, ktorého prípustnosť odôvodňoval ustanovením § 237 písm.f/ O.s.p. a dôvodnosť ustanovením § 241 ods. 2 písm.a/ a písm.c/ O.s.p. Uviedol, že jeho právny zástupca výzvu na zaplatenie súdneho poplatku v odbernej lehote neprevzal, nakoľko sa v čase doručenia oznámenia o doručení zásielky a jej uložení v mieste doručenia nezdržoval. Zásielka z pošty bola vrátená súdu dňa 12. augusta 2009. Pre platnosť doručenia nebola splnená podmienka pre tzv. náhradné doručenie a to podmienka, že adresát sa v mieste doručenia zdržuje. Jeho advokát ani jeho pracovníčka v čase od 2. júla 2009 do 29. augusta 2009 neboli prítomní na pracovisku z dôvodu čerpania dovolenky a pracovného voľna, čo písomne oznámili aj pošte. Táto skutočnosť bola oznámená písomne na vstupných dverách do advokátskej kancelárie. Z tohto dôvodu nebolo ani objektívne možné, aby jeho právny zástupca zásielku mohol prevziať. Náhradné doručenie v tomto prípade je neprípustné, a tak je neplatné a neúčinné. Pokiaľ odvolací súd tvrdí, že v čase dovolenky bolo podané dovolanie, toto bolo podané 8.7.2009, pričom bolo vypracované ešte predtým a odoslanie zabezpečoval on, keď všetky písomnosti boli už vopred pripravené tak, aby dovolanie bolo podané posledný deň lehoty. Navyše, výzva

bola vypracovaná až dňa 17.7.2009, teda 9 dní po odoslaní dovolania. Dôkazom neprítomnosti je písomné oznámenie pošty zo dňa 26. júna 2009. Z uvedených dôvodov je napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nezákonné a bola mu týmto postupom odňatá možnosť konať pred súdom, čím boli porušené jeho základné ústavné práva na prístup k súdu a spravodlivý proces podľa čl. 46 ods. 1 a čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky. Keďže výzva na zaplatenie súdneho poplatku mu doteraz nebola riadne doručená, nemôžu nastať žiadne právne účinky pre zastavenie konania, keďže nevedel, akú výšku súdneho poplatku má zaplatiť, akým spôsobom má zaplatiť, na aké číslo účtu má zaplatiť a lehotu splatnosti. Taktiež v dôsledku toho nebol poučený na možnosť zastavenia konania nezaplatením súdneho poplatku. Tým nie sú splnené základné zákonné podmienky na zastavenie konania pre nezaplatenie súdneho poplatku. Navrhol zrušiť uznesenie odvolacieho súdu a vec mu vrátiť na ďalšie konanie.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podal včas účastník konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), skúmal najskôr, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním (§ 236 a nasl. O.s.p.).

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (§ 236 ods. 1 O.s.p.).

Pokiaľ dovolanie smeruje proti uzneseniu odvolacieho súdu, je tento opravný prostriedok prípustný, ak smeruje proti zmeňujúcemu uzneseniu odvolacieho súdu (§ 239 ods. 1 písm.a/ O.s.p.) alebo ak odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností [§ 109 ods. 1 písm.c/] na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm.c/ (§ 239 ods. 1 písm.b/ O.s.p.), alebo potvrdzujúcemu uzneseniu, vo výroku ktorého odvolací súd vyslovil, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu (§ 239 ods. 2 písm.a/ O.s.p.), alebo ak ním bolo potvrdené buď uznesenie súdu prvého stupňa o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia (§ 239 ods. 2 písm.b/ O.s.p.), alebo uznesenie súdu prvého stupňa o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky (§ 239 ods. 2 písm.c/ O.s.p.). Keďže

dovoláním napadnuté uznesenie odvolacieho súdu nevykazuje niektorý zo znakov uvedených v § 239 ods. 1, 2 O.s.p., je zrejmé, že ide o prípad, v ktorom Občiansky súdny poriadok dovolanie podľa citovaného zákonného ustanovenia nepripúšťa.

S prihliadnutím na ustanovenie § 242 ods. 1 veta druhá O.s.p., ukladajúce dovolaciemu súdu povinnosť prihliadnuť vždy na prípadnú procesnú vadu uvedenú v § 237 O.s.p. (či už to účastník namieta alebo nie), neobmedzil sa Najvyšší súd Slovenskej republiky len na skúmanie podmienok prípustnosti dovolania smerujúceho proti potvrdzujúcemu uzneseniu, ale sa zaoberal aj otázkou, či podané dovolanie nie je prípustné podľa § 237 O.s.p. Uvedené zákonné ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu (rozsudku alebo uzneseniu) odvolacieho súdu, ak konanie, v ktorom bolo vydané, je postihnuté niektorou zo závažných procesných väd vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia (ide tu o nedostatok právomoci súdu, spôsobilosti účastníka, prekážku veci právoplatne rozhodnutej alebo už prv začatého konania, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, prípad odňatia možnosti účastníka pred súdom konať a prípad rozhodovania vylúčeným sudcom alebo nesprávne obsadeným súdom). Prípustnosť dovolania z hľadiska ustanovenia § 237 O.s.p. pritom nie je založená už tým, že dovolateľ tvrdí, že rozhodnutie odvolacieho súdu je postihnuté niektorou vadou uvedenou v § 237 O.s.p., ale nastáva až vtedy, ak rozhodnutie odvolacieho súdu vadou uvedenou v citovanom zákonnom ustanovení skutočne trpí.

So zreteľom na žalovaným tvrdený dôvod prípustnosti dovolania, sa Najvyšší súd Slovenskej republiky osobitne zameril na otázku opodstatnenosti tvrdenia dovolateľa, že v prejednávanej veci mu postupom súdu bola odňatá možnosť pred ním konať (§ 237 písm.f/ O.s.p.).

Odňatím možnosti konať sa v zmysle uvedeného ustanovenia rozumie taký závadný procesný postup súdu, ktorým sa účastníkovi znemožní realizácia tých jeho procesných práv, ktoré mu Občiansky súdny poriadok priznáva za účelom ochrany jeho práv a právom chránených záujmov.

V prejednávanej veci žalovaný odôvodnil prípustnosť dovolania vadou uvedenou v § 237 písm.f/ O.s.p., t.j. tým, že postupom súdu mu bola odňatá možnosť konať pred súdom. Uviedol, že odvolací súd rozhodol nesprávne, keď potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie súdneho poplatku za dovolanie, pretože

v danej veci neplatila fikcia doručenia podľa § 47 ods. 2 O.s.p., lebo jeho zástupca, ktorému sa výzva na zaplatenie súdneho poplatku za dovolanie doručovala (§ 49 ods. 1 O.s.p.) sa v mieste doručenia nezdržoval.

Podľa § 46 ods. 1 O.s.p. adresátovi možno doručiť písomnosť v byte, v sídle (mieste podnikania), na pracovisku alebo kdekoľvek bude zastihnutý.

Podľa § 46 ods. 2 O.s.p., ak nebol adresát zastihnutý, hoci sa v zdržuje v mieste doručenia, doručí sa inej dospeljej osobe bývajúcej v tom istom byte alebo v tom istom dome alebo zamestnaný na tom istom pracovisku, ak je ochotná obstaráť odovzdanie písomnosti. Ak nemožno ani takto doručiť, uloží sa písomnosť na pošte alebo na orgáne obce a adresát sa vhodným spôsobom vyzve, aby si písomnosť vyzdvihol. Písomnosť sa považuje za doručení dňom, keď bola súdu vrátená, i keď sa adresát o tom nedozvedel.

Podľa § 48 ods. 5 O.s.p. písomnosti určené advokátovi sa môžu doručovať tiež advokátskym koncipientom a iným pracovníkom, ktorí sú u advokáta pracovne činní a poveril ich prijímaním zásielok.

Podľa § 49 ods. 1 O.s.p., ak má účastník zástupcu s plnomocenstvom pre celé konanie, doručuje sa písomnosť len tomuto zástupcovi. Ak má však účastník osobne v konaní niečo vykonať, doručuje sa písomnosť nielen zástupcovi, ale aj jemu. Výzva na zaplatenie súdneho poplatku sa doručuje iba zástupcovi.

Citované ustanovenia pre prípad náhradného spôsobu doručenia písomností ustanovujú postup, ktorý by mal adresátovi zaručiť, aby sa mohol o doručovanej zásielke a jej uložení dozvedieť a si ju vyzdvihnúť. Jeho hypotéza preto vychádza z toho, že adresát sa v dobe doručenia (t.j. v konkrétny deň) skutočne zdržuje v mieste doručenia a má tak možnosť si doručovanú zásielku bezprostredne po náhradnom doručení prevziať, či vyzdvihnúť.

Len riadne a predpisom zodpovedajúce doručenie rozhodnutia môže vyvolať dôsledok, že sa uplatní ustanovenie § 46 ods. 2 posledná veta O.s.p., t.j., že písomnosť sa považuje za doručení dňom, keď bola súdu vrátená, i keď sa adresát o tom nedozvedel. Ak je adresátom dodatočne preukázané, že záver o tomto predpoklade náhradného doručenia nie je správny, nejde o účinné doručenie.

Zo spisu (č.l. 129, 130, 140 a 141) je zrejmé, že právny zástupca žalovaného JUDr. B. N. zaslal S., a.s., B., stredisko poštovej prevádzky, vedúca prevádzky H., dňa 26. júna 2009 oznámenie v znení : „JUDr. B. N., advokátska kancelária, H. Vám oznamuje, že v čase od 2. júla 2009 do 29. augusta 2009 nebudeme prítomní na pracovisku z dôvodu čerpania dovolenky podľa plánu dovoleniek“. Napriek uvedenej skutočnosti poštový doručovateľ (doručovateľka) zásielku sp.zn. 12 C 144/2007 vzor 4a doručovala právnemu zástupcovi žalovaného JUDr. B. N. (podľa tvrdenia zástupcu žalovaného JUDr. B. N. táto skutočnosť, teda že čerpá od 2. júla 2009 do 29. augusta 2009 dovolenku bola písomne oznámená na vstupných dverách do advokátskej kancelárie) a s poznámkou, že nezastihnutý dňa 23.7.2009, dňa 23.7.2009 uložila zásielku na pošte. Následne bola zásielka dňa 11.8.2009 vrátená odosielateľovi (Okresný súd, Skuteckého 28, Banská Bystrica) s poznámkou, že zásielku adresát neprevzal v odbernej lehote. Uvedená zásielka došla na Okresný súd Banská Bystrica 12. augusta 2009.

Na základe uvedeného dovolací súd dospel k záveru, že dovolaním napadnuté rozhodnutie odvolacieho súdu a jemu predchádzajúce konanie má vadu podľa § 237 písm.f/ O.s.p. Mal totiž za preukázané, že doručovateľ (doručovateľka) pošty, napriek tomu, že jej bolo známe, že adresát zásielky sa v mieste doručenia nezdržuje a ani sa zdržovať nebude (ani pracovníčka advokátskej kancelárie) po bezvýslednom pokuse o doručenie zásielku uložila na pošte. Zástupca žalovaného sa tak nemohol žiadnym spôsobom dozvedieť o doručovanej zásielke. Ak teda odvolací súd, majúci nesprávne za to, že dňom doručenia výzvy na zaplatenie súdneho poplatku za podané dovolanie je deň 12. augusta 2009, potvrdil uznesenie súdu prvého stupňa o zastavení dovolacieho konania pre nezaplatenie dovolacieho poplatku, rozhodol nesprávne a žalovanému týmto postupom a rozhodnutím odňal možnosť konať pred súdom v zmysle ustanovenia § 237 písm.f/ O.s.p.

Uvedená procesná vada zakladá podľa uvedeného ustanovenia prípustnosť dovolania a je tiež dôvodom, pre ktorý musí dovolací súd napadnuté rozhodnutie vždy zrušiť. Vzhľadom na to Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnuté uznesenie Krajského súdu v Banskej Bystrici zrušil podľa § 243b ods. 1 O.s.p. a vec mu vrátil na ďalšie konanie.

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 31. januára 2011

JUDr. Jozef Kolcun, v.r.
predseda senátu

Za správnosť vyhotovenia : Jarmila Uhlířová